

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ
підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

спеціальності	014 Середня освіта (Інформатика)
за освітньо-професійною програмою	Середня освіта (Інформатика)
мова навчання	Українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники:

Мухіна В.В. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Свіденська Г.М. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Протокол №12 від «27» __ червня__ 2022 р.

Завідувач кафедри загальної психології _____ _____ Шайда Н.П.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»
«27» червня 2022 р., протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія»

Кількість кредитів	7 кредитів ECTS, 210 годин, з яких 96 год. становить контактна робота з викладачем (48 год. лекцій; 48 год. практичних занять), 114 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	2 рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 3-4 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Мухіна В.В. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної психології
Контактна інформація	viktoriy.m3@gmail.com
Консультації	<p>🕒 ☐ Консультації проводяться кожний вівторок з 14.00 до 15.00.</p> <p>✉ ☐ Поточні питання щодо навчальної дисципліни (у разі неможливості відвідування консультації) можна з'ясувати, надіславши ✉ ☐ на електронну пошту viktoriy.m3@gmail.com (в темі листа зазначити назву навчальної дисципліни).</p>
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна передбачає вивчення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі психологічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології та її структурних елементів.
Опис навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни: метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія» є формування у здобувачів компетентностей, відповідно до ОП та узагальненої системи знань про психологічні особливості людини як суб'єкта діяльності та життєтворення, ознайомлення з основними закономірностями та динамікою психічного

розвитку індивіда у різні вікові періоди онтогенезу; розуміння складного психічного і духовного життя дитини та врахування її індивідуально-психологічних властивостей.

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі набувають **компетентностей, відповідно до освітньої програми:**

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність застосовувати м'які навички (soft skills) в професійній діяльності.

ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання.

ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); здатність розвивати в учнів критичне мислення.

ФК 5 . Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу (зокрема для учнів з особливими освітніми потребами); здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК 11. Здатність до адаптації навчальних матеріалів (з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів з особливими освітніми потребами) в інклюзивному освітньому середовищі, проведення навчально-розвивальних, виховних, соціально-адаптаційних заходів та використання технологій.

Ключові слова: психологія, учіння, виховання, мотивація, свідомість, пізнавальні процеси, особистість, індивід, індивідуальність, вік, криза, психологічна допомога, психологічна самоосвіта, соціалізація, креативність,

абстрактне мислення, адаптація.

Очікувані результати навчання:

ПРН 2. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.

ПРН 4. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 10. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

Матеріали та ресурси:

1. Діхтяренко С. Ю., Шулдик А. В., Шулдик, Г. О., Данилевич Л.А. Загальна психологія. Практичні заняття : навч. посіб.; Умань : Візаві, 2021. 245 с.
2. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Євтух М.Б. та ін. / Педагогічна психологія : підручник Київ : Кондор, 2018. 420 с.
4. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
5. Максименко С.Д. Загальна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 271 с.
6. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра–К, 2020. 564 с.
7. Поліщук В. Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник. 4- те вид., стер. Суми: Університетська книга, 2019. 352 с.
8. Савчин М. В. Загальна психологія : підручник. Вид. 3-тє, стереотип. Київ, ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
9. Шулдик А.В., Шулдик Г.О. Фізіологічні механізми психіки: Методичні рекомендації для студентів закладів вищої освіти. Умань: Візаві, 2018. 30 с.

Матеріали та ресурси:

1. Бібліотека психологічної літератури:
<http://psylib.kiev.ua/>

	<p>2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського - http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>3. Українські підручники он-лайн: http://pidruchniki.ws/</p> <p>4. Портал професійних психологів України «У психолога» - http://upsihologa.com.ua/</p> <p>5. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія : навч. Посібник http://194.44.152.155/elib/local/sk674883.pdf</p> <p><i>Платформи та сервіси дистанційного навчання:</i> Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i></p> <p>http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2626</p>
<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Предмет, завдання, методи і структура сучасної психології. Природничо-наукові основи психології</p> <p>Тема 2. Проблема і природа психічного</p> <p>Тема 3. Розвиток психіки і свідомості</p> <p>Тема 4. Особистість</p> <p>Тема 5. Діяльність і психічні процеси</p> <p>Тема 6. Пізнавальні психічні процеси</p> <p>Тема 7. Відчуття</p> <p>Тема 8. Сприймання</p> <p>Тема 9. Пам'ять</p> <p>Тема 10 . Мислення</p> <p>Тема 11. Мовлення</p> <p>Тема 12. Уява</p> <p>Тема 13. Увага</p> <p>Тема 14. Емоції та почуття</p> <p>Тема 15. Воля</p> <p>Тема 16. Темперамент</p> <p>Тема 17. Характер</p> <p>Тема 18. Здібності</p> <p>Тема 19. Психологія немовля та раннього дитинства.</p> <p>Тема 20. Психологія дошкільного дитинства</p> <p>Тема 21. Психологія молодшого школяра</p> <p>Тема 22. Психологія підлітка</p> <p>Тема 23. Психологія особистості старшокласника</p> <p>Тема 24. Акмеологія та життєвий шлях особистості</p>

<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: – словесні методи: лекція (проблемна, лекція-дискусія, лекція-консультація, круглий стіл, лекція-провокація мультимедійна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, диспут, дискусія, дебати; – наочні методи: спостереження, демонстрація, ілюстрація; – практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, складання реферату, тез, наукових статей, плану-проспекту наукового дослідження, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування); – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування, рецензування, написання тез, статей); – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані; – активні методи навчання: метод проєктів, кейс метод, мозкова атака; – інтерактивні методи навчання: технології фасилітативного навчання, методи активізації творчої діяльності, ділові та рольові ігри.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i> Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання) оцінювання самостійної роботи (реферати, наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, тези), екзамен. Формою підсумкового контролю є залік, екзамен.</p>

Основні вимоги:

Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав **60 балів і вище**, то він може:

1. бути звільненим від екзамену й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни);
2. бути допущеним до складання екзамену (у разі бажання підвищити результат поточного контролю);
3. бути звільненим від складання екзамену й отримати 60-80 балів автоматично.

Іспит складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

«відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ “ДДПУ”» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>).

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	1	0,5	3	1
Т 2	1	0,5	1	0,5	3	1

T 3	1	0,5	1	0,5	3	1
T 4	1	0,5	1	0,5	3	1
T 5	1	0,5	1	0,5	2	1
T 6	1	0,5	1	0,5	2	1
T 7	1	0,5	1	0,5	2	1
T 8	1	0,5	1	0,5	2	1
T 9	1	0,5	1	0,5	2	1
T 10	1	0,5	1	0,5	2	1
T 11	1	0,5	1	0,5	2	1
T 12	1	0,5	1	0,5	2	1
T 13	1	0,5	1	0,5	2	1
T 14	1	0,5	1	0,5	2	1
T 15	1	0,5	1	0,5	2	1
T 16	1	0,5	1	0,5	2	1
T 17	1	0,5	1	0,5	2	1
T 18	1	0,5	1	0,5	2	1
T 19	1	0,5	1	0,5	2	1
T 20	1	0,5	1	0,5	2	1
T 21	1	0,5	1	0,5	2	1
T 22	1	0,5	1	0,5	2	1
T 23	1	0,5	1	0,5	2	1
T 24	1	0,5	1	0,5	2	1
Разом	24	12	24	12	52	24

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:

відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

Політика щодо академічної доброчесності:

Студент повинен дотримуватись академічної доброчесності:

самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання; прагнення до істини, вільне та відкрите поширення

	<p>найкращих практик реалізації власної діяльності, їх безперервне надбання та збагачення.</p> <p>З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія» в набутті здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців.</p>

Кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри загальної психології Мухіна В.В.